

Regeringskansliet samt sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Klimat- och näringslivsdepartementet
Fredrik Hannerz
Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV FST JUR OFR
Stefan Ulfswärd

Ert datum
2024-05-16

Er beteckning
KN2023/03476

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens remissvar över Förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter

Försvarsmakten har beretts tillfälle att yttra sig över remissen Förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter. Försvarsmakten har inom ramen för sin beredning samrått med Fortifikationsverket. Försvarsmakten avger därmed följande remissvar.

Förslag till förändringar

I den del förslaget ålägger Länsstyrelsen att vidta åtgärder inom fastigheter med vatten som ingår i ett öppet vattensystem eller i vatten som inte omfattas av en fastighet anser Försvarsmakten att förslaget ska utformas så att samråd ska ske med Försvarsmakten innan beslut om utrotnings- eller hanteringsåtgärder.

Försvarsmakten påtalar därutöver särskilt följande.

Påverkan på Försvarsmaktens verksamhet

Försvarsmakten bedriver verksamhet på land, i luften, till sjöss och i skärgården. Verksamhet bedrivs både på områden som är särskilt utpekade för ändamålet, bland annat flygplatser, övnings- och skjutfält samt andra fasta verksamhetsplatser. Utöver det bedriver Försvarsmakten verksamhet i terräng som inte är särskilt utpekad för ändamålet. Försvarsmaktens verksamhet innebär sammantaget ett stort behov av att röra sig på land, till sjöss samt inom och mellan olika områden. Förflyttningar mellan fasta verksamhetsplatser, hamnar, övningsområden och andra områden är en förutsättning för att kunna bedriva den verksamhet som krävs för att upprätthålla de förmågor och lösa de uppgifter som Försvarsmakten har tilldelats av riksdag och regering. Som framgår av det

(SUL)

Postadress
Högkvarteret
107 85 Stockholm

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se/hkv

remitterade förslaget innebär förflyttning av fordon och materiel en ökad risk för spridning av invasiva främmande arter.

Den föreslagna nationella förteckningen över invasiva arter med tillhörande författningsändringar, bland annat innefattande hanterings- och utrotningsåtgärder som åläggs fastighetsägare, nyttjanderättshavare eller den som på annat sätt har rådighet över en fastighet, kommer att påverka Försvarsmaktens verksamhet. Försvarsmakten har i dagsläget inte en fullständig bild av läget avseende främmande invasiva arter inom de områden där myndigheten bedriver verksamhet. Det kan emellertid antas att flera av de arter som tas upp i förteckningen finns inom fastigheter eller på platser där Försvarsmakten bedriver verksamhet. Försvarsmakten genomför i samråd med Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM) ett arbete med att öka kunskapen kring invasiva arter på de fastigheter och verksamhetsplatser där Försvarsmakten och övriga myndigheter inom totalförsvarets militära del bedriver verksamhet.

Oaktat resultatet av den kunskapsuppbyggnad som nu genomförs står det klart att den föreslagna regleringen kommer att medföra att Försvarsmakten måste anpassa sin verksamhet i fråga om genomförande och planering inför exempelvis övningar och operationer med hänsyn till den nationella förteckningen. Det kan innebära behov av förändringar i rutiner och tillvägagångssätt för att hantera samt förebygga och undvika spridning av invasiva arter. I likhet med andra föreskrivna åtgärder kommer regleringen att vara betungande för Försvarsmakten och påverka myndighetens verksamhet och förmåga. Även om Försvarsmakten inte är fastighetsägare kan regleringen medföra ett ansvar i egenskap av nyttjanderättshavare eller annan som har rådighet att vidta åtgärder på de platser där Försvarsmakten bedriver verksamhet. Försvarsmakten ska även arbeta med att förhindra oavsiktlig spridning av invasiva arter.

Med anledning av det ovan framförda konstaterar Försvarsmakten att regleringen kommer att medföra ökade kostnader för myndigheten som det i dagsläget saknas budgeterade medel för. Som framgår ovan är kunskapsläget inte fullständigt varför myndigheten inte har någon klar bild av i vilken omfattning det kommer att påverka Försvarsmaktens samlade ekonomi. Det står emellertid klart att den föreslagna regleringen kommer att medföra ökade kostnader för utbildning och kunskapshöjande insatser, tillsyn samt kostnader för fysiska åtgärder, både på fastigheter och som ett led i den operativa verksamheten.

Åtgärder i öppna vattensystem m.m.

För fastigheter med vatten som ingår i ett öppet system eller vatten som inte tillhör en fastighet föreslås att Länsstyrelsen ska ansvara för verkställandet av utrotningsåtgärder (ändring av 31 § Förordning (2018:1939) om invasiva främmande arter). Detsamma föreslås gälla för hanteringsåtgärder i vatten (ändring av 42 § Förordning (2018:1939) om invasiva främmande arter). För områden på land eller i slutna vatten föreslås fastighetsägare, nyttjanderättshavare

eller den som på annat sätt har rådighet över fastigheten ansvarar för att verkställa beslutade utrotningsåtgärder

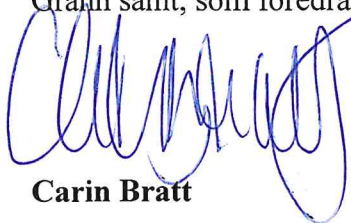
Försvarsmakten har i dagsläget inte fördjupad kunskap om vilka metoder som kan bli aktuella i förhållande till hantering eller utrotning av invasiva främmande arter i vatten. Det kan med nu tillgänglig information inte uteslutas att vissa utrotnings- och hanteringsåtgärder är av ett sådant slag att de kan komma i konflikt med eller kräva särskild samverkan med Försvarsmakten. Försvarsmakten upplyser om att vattenområden i vilka Försvarsmakten bedriver verksamhet kan omfattas av tillträdes- och kompletterande förbud enligt skyddslagen (2010:305). Med anledning av det framförda föreslår Försvarsmakten att beslutsmyndigheten åläggs att samråda med Försvarsmakten innan beslut fattas om utrotnings- eller hanteringsåtgärder inom sådana öppna vatten där länsstyrelserna föreslås ansvara för verkställandet av åtgärderna.

Sekretess m.m.

Försvarsmakten erinrar slutligen om att information om områden där Försvarsmakten bedriver verksamhet kan omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets och sekretesslagen (2009:400). Uppgifterna rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. Sådana uppgifter utgör även säkerhetsskyddsklassificerad information varför säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska tillämpas. Vidare är sjömätning och spridning av geografisk information i svenskt vatten tillståndspliktigt i enlighet med lagen (2016:319) om skydd för geografisk information.

Detta remissvar har beslutats av chefsjurist Carin Bratt. I beredningen har marinens miljöchef Pia Kamm, miljöhandläggare Emelie Bretz, hållbarhetsstrateg Oliver Pierrou, avdelningschef Niklas Björklund samt, från Fortifikationsverket, miljöingenjör Örjan Magnusson deltagit.

I den slutliga handläggningen har stabschef Hampe Klein, sektionschef Annika Grahn samt, som föredragande försvarsjurist Stefan Ulfswärd deltagit.

Carin Bratt

Chefsjurist

Stefan Ulfswärd

Försvarsjurist

Sändlista

Inom myndigheten

AST

MS

FST PLAN GL

FST STÖD INFRA MH

FST GEN EK

Utanför myndigheten

Fortifikationsverket, att: Örjan Magnusson

Klimat- och näringslivsdepartementet

Försvarsdepartementet